

fra det ærede Medlem for Odder. Derimod have vi andre ikke Doktriner. Der er ikke et Menneſte her, ſom har holdt abſolut paa Frihandelsſyſtemet eller abſolut paa Beſtyttelſeſyſtemet. Det ærede Medlem for Slagſe (Køedt), ſom jo ſkulde være den meſt udprøvede Repræſentant for den ene Side og det ærede Medlem for Horsens (Wulff), ſom ſkulde være det for den anden, finde ſig begge i at ſlaa af paa deres Doktriner netop af praktiſke Grunde, og det gøre vi for ſaa vidt alle. Det vil ogſaa blive nødvendigt. Derfor forekommer det mig, at vi ſkulde ikke tale ſaa meget om den Sag indbyrdes og beſtylde hverandre for den Slags Ting.

Jeg ſkal berøre et Par af de Spørgsmaal, hvor der kunde være Tale om at være doktrinær, og ſøge en yderligere Motivering for, at det ikke er dette Henſyn, ſom har været ledende ved Behandlingen. Tage vi nu førſt Vægt- og Værditold-Spørgsmaalet, er der jo ingen, ſom er doktrinær her. Det er ikke ſaadan, at Venſtre f. Ekſ. ubetinget ſiger, at Værditold er det eneſte, ſom Demokratiſtet kan finde ſig i, og ſom det maa forlange gennemført i alle Enkeltheder. Tværtimod! Vi have taget det opportuniſtiſke Standpunkt at indrømme, at ethvert Syſtem har ſine Vanſkeligheder. Hverken Vægt- eller Værditoldopkrævninger ere Idealer af Opkrævningsmaader. Der er Steder, hvor den ene har væſentlige Fordele og den anden har væſentlige Mangler og omvendt, og ſom Følge deraf lægger man ſine Planer og gennemfører ſit Syſtem, at man ſaa ikke kan gennemføre Deſingen paa beſtemte Steder abſolut korrekt i alle Enkeltheder er givet, og det ſkal jeg være ſaa villig ſom nogen til at indrømme. Det er den Slags Ting, der kan være Genſtand for fortjat Behandling. Derfor anbefaler jeg et fortjat Arbejde paa Sagen. Et Stykke Arbejde er aldrig fuldført, ſelv om man har ofret betydelig Tid, Interesſe og Anſtrengelſe derpaa. Der er altid noget tilbage. Det er alſaa ikke en abſolut Doktrin, ſom i og for ſig ligger Højre og Venſtre imellem. Højre er ogſaa gaaet med til en Værditold, ikke alene paa Steder, hvor vi have haft den i Forvejen, men ogſaa i en lidt udvidet Form. Jeg vil ſige, at det er en ret diminutiv Udvidelſe, der har fundet Sted fra Højres Side, men principielt har Højre ikke faſtholdt, at Vægttold er det eneſte eftertragtelſesværdige. For Reſten ſkal jeg ſige, hvad mine Erfaringer med Henſyn til Vægt- og Værditold have ført mig til. So længere jeg har arbejdet med dette Spørgsmaal — jeg har viſnok nævnt det allerede forleden — deſto mere

har jeg indſet, at Vanſkelighederne ved Gennemførelſen af Værditold ere større, end de i Djeblikket ſe ud til. Det er ganſte rigtigt, ſom det i Aftes blev fremhævet af det ærede Medlem for Hornſlet (Nørgaard), og ſom det ogſaa er blevet fremhævet af andre Medlemmer, at ved Værditold kan man ikke undgaa at komme til at beſtytte nogle Varer, nemlig dem, der ere af meget høj Værdi, noget mere, end man ellers vilde. Men alt ſaadant gælder hovedſagelig kun paa Papiret; det fremhævede det ærede Medlem ogſaa. Det gælder nemlig om Tilvirkningen af meget fine Luſtusgenſtande, og at de ſkulde ſaa megen Betydning hos os, er der ikke ſtor Fare for, thi vort Marked er for lille til, at der her kan afſættes mange fine Luſtusgenſtande. De kunne ikke tilvirkes og afſættes, uden hvor der er et ſtort Marked, hvorimod tarvelige Artikler gaa ud til det ſtore Forbrug og kunne ſaa en betydelig Omsætning, ſelv paa et mindre Marked. De fine Luſtusgenſtande ſkulde have mange Varieteter, de ſkulde optræde i mange forſkellige Former, og de ſkulde være til Stede til forſkellige Priſer, men det lader ſig i Pratiſis kun udføre, hvor der er et meget ſtort Marked. Som Følge heraf er den nævnte Indvending ikke af ſtor praktiſt Betydning, men den kan ſtilles op. Der er paa enkelte Punkter Mulighed for ved Værditolden at ſtabe en betydelig større Toldbeſtyttelſe, end man egentlig havde villet, og ſaaledes kan det paa flere Maader viſes, at Idealet ikke naas ved denne Form for Toldbeſtattung. Men alle have været enige om, at kunde Principet gennemføres praktiſt, var det det eneſte naturlige og retfærdige. Naar man nu ſtandſer ved denne Betragtning, hvad beviſer ſaa den? Den beviſer efter min Mening, at Tolden er er daarlig Skat. En Skat, ſom det ikke er muligt at fordele retfærdigt, ſynes mig i og for ſig at være en forkaſtelig Skat. Jeg ſynes, at denne Slutning reſulterer ligefrem af denne Betragtning, og det har for mig været et medvirkende Motiv til at ſige, at en Hovedopgave ved Toldrevisionen er at danne en Overgang fra indirekte til direkte Skatter. So mere man ſer Ulemperne og Vanſkelighederne ved at fordele Skatterne paa en retfærdig Maade, deſto mere maa Dnſket om en Bevægelse i den Retning, jeg har antydet, styrkes. Vender jeg mig derefter til det andet Sted, hvor der har været Tale om Doktriner, nemlig til Spørgsmaalet om Frihandel og Beſtyttelſe, forholder det ſig her paa ſamme Maade. Det er jo ikke ſaaledes, at Højre vil have en gennemført højere eller forøget Beſtyttelſe, og at Venſtre abſolut vil have